

Tahap Kepuasan Guru Terhadap Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) Bagi Mata Pelajaran Kemahiran Hidup Bersepadu Di Sekolah Menengah Harian Biasa Di Sarawak

Chong Siaw Chee¹, Lai Chee Sern^{2,*}

^{1,2}Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional, UTHM

*Correspondence: lcsern@uthm.edu.my

Abstrak

Kajian ini dijalankan untuk mengkaji tahap kepuasan guru terhadap Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) bagi mata pelajaran Kemahiran Hidup Bersepadu (KHB) di Sekolah Menengah Harian Biasa di Sarawak. Kajian ini dijalankan melalui reka bentuk tinjauan dengan menggunakan borang soal selidik sebagai instrumen kajian. Seramai 242 orang guru yang mengajar KHB di Sekolah Menengah Harian Biasa dari lima daerah terpilih di negeri Sarawak terlibat dalam kajian ini. Data kajian dianalisis dengan menggunakan statistik deskriptif. Secara keseluruhannya, hasil analisis menunjukkan bahawa tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS berada pada tahap sederhana. Secara spesifiknya, persepsi guru terhadap keberkesanan latihan dan kursus adalah pada tahap tinggi, manakala bagi aspek beban kerja pula, guru berpendapat pelaksanaan PBS amat membebankan mereka. Dari segi penguasaan pelajar dan pemantauan daripada pentadbir sekolah, didapati guru mempunyai tahap kepuasan yang sederhana terhadap kedua-dua aspek tersebut. Hasil dapatan kajian ini diharap dapat dijadikan rujukan untuk membantu pihak yang berkaitan menambah baik pelaksanaan PBS dan seterusnya menyumbang kepada keberkesanan sistem pendidikan Malaysia.

Kata kunci : *Guru, tahap kepuasan, pelaksanaan, pentaksiran berasaskan sekolah*

Abstract

This research was conducted to investigate the satisfaction level towards School Based Assessment (SBA) among teachers who teach the subject of Integrated Living Skills at Secondary School in Sarawak. This research employed survey design in which questionnaire was used as research instrument. A total of 242 school teachers who teach Integrated Living Skills subject at Secondary School in five different districts within Sarawak were selected to participate in this research. The collected data was analysed using descriptive statistics. In general, the research findings revealed that the teachers' satisfaction towards SBA implementation was at a moderate level. In specific, teachers were highly satisfied with the effectiveness of training and courses. However, the teachers perceived that the SBA has substantially increased teachers' workload. In terms of students' mastery of contents and school administrator's monitoring, the results indicated that the teachers were moderately satisfied. The outcomes of this research are expected to be used as a reference to assist relevant quarters to improve the SBA implementation, and thereby contributing to effectiveness of Malaysia Education System.

Keywords : *teacher, level of satisfaction, implementation, School Based Assessment*

1.0 PENGENALAN

Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) merupakan satu transformasi sistem pendidikan di Malaysia yang berhasrat untuk melahirkan modal insan yang holistik serta seimbang dari segi jasmani, emosi, rohani dan intelek selaras dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan. Maka, guru sebagai pentaksir berperanan penting dalam memastikan perubahan pendidikan yang dilaksanakan mencapai matlamat dari aspek amalan, nilai, pemikiran dan sikap demi pembelajaran yang berkesan (Tan, 2010). Dalam hal ini, PBS yang bersifat pentaksiran untuk pembelajaran di mana pelaksanaannya dikendalikan oleh guru secara berterusan serta diintegrasikan dalam proses pembelajaran dan pemudahcaraan di dalam bilik darjah. Sehubungan itu, PBS ialah suatu usaha murni untuk membangunkan sistem pentaksiran yang menggalakkan pelajar menimba ilmu dan menjadikan pembelajaran dan pengajaran lebih menyeronokkan di samping dapat memantapkan kurikulum yang tidak terlalu memberi keutamaan terhadap peperiksaan. Justeru, pentaksiran yang berkualiti akan menjana maklumat mengenai tahap pembelajaran murid yang sebenar dengan lebih tepat dan menyeluruh (Ad Khalid, Ahmad & Hamdan, 2015).

1.1 Latar Belakang Masalah

Pelaksanaan PBS menyaksikan satu proses perubahan Kementerian Pendidikan Malaysia dalam usaha memartabatkan kualiti sistem pendidikan yang lebih berdaya saing, melangkaui penanda aras di persada antarabangsa dan seterusnya melahirkan murid dan guru yang mampu menghadapi cabaran global abad ke-21 (Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia, 2013). Dalam konteks ini, guru diberi pengiktirafan dan autonomi untuk melaksanakan pentaksiran formatif dan sumatif berasaskan sekolah mengikut prosedur yang ditetapkan oleh Lembaga Peperiksaan Malaysia (LPM, 2012).

Guru selaku pentaksir dalam bilik darjah memainkan peranan penting dalam memastikan PBS dilaksanakan dengan berkesan untuk mencapai hasil pembelajaran yang hendak dinilai. Namun demikian, guru-guru PBS kurang pengetahuan dalam membuat penilaian dan membina instrumen disebabkan kursus yang dihadiri tidak fokus dan pencairan maklumat yang berlaku tidak betul (Abu Naim & Talib, 2014). Oleh itu, kepuasan guru sudah tentu berkait rapat dengan keberkesanan latihan atau kursus yang dihadiri oleh mereka. Jelaslah bahawa kursus atau latihan yang lebih sistematik dan berfokus meningkatkan amalan pentaksiran guru (Abu Naim, Daud, Kamsah & Talib, 2014).

Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) dilancarkan pada 2017 yang memberi penekanan pada pengajaran berpusatkan murid. Maka, tahap penguasaan pelajar memberi maklum balas kepada guru tentang penguasaan pelajar terhadap perkara yang ditaksir termasuk kekuatan dan kelemahan pelajar selepas pentaksiran dibuat. Guru bertindak sebagai pemudah cara, membuat pemerhatian dan mendapatkan maklumat mengenai penguasaan pelajar menerusi aktiviti dan tugas yang dilaksanakan oleh murid (Abdul Halim, Mahmud & Mohd Drus, 2015). Seterusnya, guru boleh merancang dan memilih tajuk pembelajaran dan pengajaran yang seterusnya (Abdul Kadir, Basid & Nazri, 2013).

Walau bagaimanapun, pelaksanaan PBS mengalami pelbagai masalah terutamanya beban kerja guru (Ikhsan & Norila, 2013). Hal ini demikian kerana pengimplementasian PBS telah memindahkan sebahagian tugas yang lazimnya dilakukan oleh Lembaga Peperiksaan kepada guru-guru di sekolah. Kini, guru perlu bergelut masa untuk membina instrumen, mentadbir, menskor, menilai dan membuat pelaporan pentaksiran murid selain mengajar (Abu Daim, Daud, Kamsah & Talib, 2014).

Bukan itu sahaja, kualiti pentaksiran akan menimbulkan persoalan sekiranya tidak ada sistem pemantauan yang teratur (Abdul Wahab, Abdullah, Ahmad, Mohd Abdullah & Mohamed Noh, 2016). Hal ini disebabkan kekurangan pemantauan pihak pentadbir akan menyebabkan guru tidak komited dalam melaksanakan pentaksiran (Tan, 2010).

Menerusi kajian-kajian lepas, didapati kebanyakan kajian yang dijalankan masih lagi tidak menyeluruh kerana hanya berfokus kepada beberapa skop sahaja iaitu aspek keberkesanan PBS, persepsi pelajar atau guru terhadap pelaksanaan PBS. Maka, terdapat banyak skop kajian berkaitan pelaksanaan PBS tidak dijalankan secara terperinci termasuk tahap kepuasan guru terhadap PBS, terutamanya bagi mata pelajaran Kamahiran Hidup Bersepadu. Justeru, kajian ini dilaksanakan untuk mengenal pasti tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS bagi mata pelajaran Kamahiran Hidup Bersepadu dari aspek keberkesanan latihan atau kursus yang dihadiri oleh guru, tahap penguasaan pelajar, beban kerja guru, serta pemantauan yang dijalankan oleh pihak pentadbir sekolah.

2.0 Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS)

PBS merupakan satu bentuk pentaksiran yang holistik dengan menilai aspek kognitif (intelekt), afektif (emosi dan rohani) dan psikomotor (jasmani) selaras dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan untuk menjana modal insan yang berminda kelas pertama. Komponen PBS terdiri daripada dua kategori iaitu akademik dan bukan akademik. Kategori berunsur akademik ialah Pentaksiran Sekolah (PS) dan Pentaksiran Pusat (PP). PS termasuk penilaian formatif yang dijalankan oleh guru sebagai sebahagian daripada proses pengajaran dan pembelajaran. Pentaksiran boleh dilaksanakan menerusi pemerhatian atau apa-apa bentuk pentaksiran yang menggunakan pelbagai instrumen seperti tugas bertulis (*assignment*), projek, persembahan, demonstrasi, kajian lapangan (*field study*) atau kajian kes (*case study*). Manakala penilaian sumatif dijalankan pada akhir setiap pembelajaran, penggal, bulan atau tahun. Pentaksiran tersebut dirancang, dibina, ditadbir, diperiksa, direkod dan dilapor oleh guru mata pelajaran berkenaan. (Lembaga Peperiksaan, 2012). PP ialah pentaksiran yang ditadbir, ditaksir dan diberi penskoran terhadap respons murid di peringkat sekolah oleh guru berdasarkan instrumen pentaksiran dan panduan penskoran yang setara yang disediakan oleh Lembaga Peperiksaan dalam tempoh yang ditetapkan mengikut mata pelajaran (Lembaga Peperiksaan, 2014).

Kategori bukan akademik merangkumi Pentaksiran Aktiviti Jasmani, Sukan dan Kokurikulum (PAJSK) dan Pentaksiran Psikometrik (PPsi). PAJSK dijalankan di sekolah dan ditadbir, direkod dan dilapor menerusi penyertaan, penglibatan dan pencapaian murid dalam aktiviti jasmani dan kesihatan, sukan dan permainan, aktiviti kokurikulum dan aktiviti ekstrakurikulum. PPsi diimplementasikan di sekolah atau pusat untuk mengukur kebolehan semula jadi murid, kemahiran berfikir, kemahiran menyelesaikan masalah, minat, kecenderungan, sikap dan personaliti murid. Pentaksiran ini tidak berasaskan kurikulum (Lembaga Peperiksaan, 2012).

3.0 METODOLOGI

Kajian ini dilaksanakan melalui reka bentuk tinjauan dengan menggunakan pendekatan kuantitatif. Persampelan dan instrument kajian pula dibincangkan dalam bahagian seterusnya.

3.1 Instrumen Kajian

Borang soal selidik yang digunakan sebagai instrumen kajian di mana ia terdiri daripada 55 item mengenai tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS dari aspek keberkesanan latihan atau kursus yang dihadiri oleh guru, tahap penguasaan pelajar, beban kerja guru, serta pemantauan yang dijalankan oleh pihak pentadbir sekolah. Skala semantik perbezaan iaitu bermula dengan 1 (sangat tidak setuju, STS) hingga 5 (sangat setuju, SS) digunakan sebagai skala pengukuran. Sebelum borang soal selidik diedarkan kepada responden, kesahan terhadap setiap item disahkan oleh tiga orang pakar yang terdiri daripada pensyarah universiti. Pemurnian instrumen telah dibuat berdasarkan komen dan cadangan daripada pakar yang terlibat. Dari segi kebolehpercayaan instrumen pula, didapati keseluruhan item mencatatkan nilai alpha *Cronbach* yang agak tinggi iaitu 0.96. Nilai ini membuktikan bahawa instrumen kajian mempunyai kebolehpercayaan yang amat baik.

3.2 Sampel Kajian

Guru-guru KHB yang mengajar KHB Tingkatan 2 dan Tingkatan 3 di sekolah menengah harian biasa dijadikan sampel kajian. Seramai 242 orang guru KHB yang mengajar di lima bahagian negeri Sarawak iaitu Kapit, Kuching, Mukah, Sarikei dan Sibu telah dipilih dengan kaedah persampelan rawak mudah. Jadual 1 menunjukkan taburan frekuensi dan peratusan demografi responden.

Jadual 1 : Frekuensi dan Peratusan Demografi Responden

Demografi		Frekuensi	Peratusan (%)
Jantina	Lelaki	77	31.8%
	Perempuan	165	68.2%
Umur	21-30 tahun	29	12.0%
	31-40 tahun	90	37.2%
	41-50 tahun	85	35.1%
	51-60 tahun	38	15.7%
Bangsa	Melayu	76	31.4%
	Cina	70	28.9%
	India	2	0.8%
	Bumi Sabah/Sarawak	94	38.8%
Pengalaman Mengajar KHB	1-5 tahun	76	31.4
	6-10 tahun	42	17.4
	11-15 tahun	26	10.7
	16-20 tahun	27	11.2
	21-25 tahun	39	16.1
	25 tahun & ke atas	32	13.2
Guru Opsyen KHB	Ya	156	64.5%
	Tidak	86	35.5%
Kehadiran Kursus PBS	Pernah	209	86.4
	Tidak Pernah	33	13.6
Bahagian Tempat Mengajar	Kuching	110	45.5
	Sibu	65	26.9
	Sarikei	23	9.5
	Kapit	22	9.1
	Mukah	22	9.1

4.0 DAPATAN KAJIAN

Dapatan kajian ini dianalisis dan dibincangkan untuk menjawab persoalan kajian iaitu:

Apakah tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS bagi mata pelajaran Kemahiran Hidup Bersepadu dari aspek keberkesanan latihan atau kursus yang dihadiri oleh guru, tahap penguasaan pelajar, beban kerja guru serta pemantauan yang dijalankan oleh pihak pentadbir sekolah?

4.1 Kepuasan Guru Terhadap Pelaksanaan PBS

Jadual 2 menunjukkan tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS berada pada tahap sederhana dengan min keseluruhan ialah 3.56 (SP= 0.83). Tiga item bagi tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS berada pada tahap tinggi dan sembilan item adalah pada tahap sederhana. Item 9 iaitu “pengoperasian PBS” (Min = 3.41 ; SP = 0.81) mempunyai min yang paling rendah manakala item 4 “pentaksiran berdasarkan Panduan Perkembangan Pembelajaran Murid (PPPM)” mempunyai min yang paling tinggi (Min = 3.77 ; SP = 0.80).

Keputusan ini juga sepadan dengan dapatan kajian Mazlin dan Noorfazelawati (2014) dalam amalan PBS dalam kalangan guru matematik sekolah menengah. Dapatan ini menunjukkan bahawa guru berpuas hati dengan PPPM yang disediakan oleh Lembaga Peperiksaan Malaysia (LPM) untuk melaksanakan pentaksiran.

Jadual 2 : Kepuasan Guru Terhadap Pelaksanaan PBS

Bil.	Item	Min	Sisihan Piawai (SP)	Interpretasi
	Saya berpuas hati dengan;			
1	pelaksanaan PBS yang merupakan sebahagian daripada Program Transformasi Pendidikan.	3.57	0.87	Sederhana
2	pemakluman pelaksanaan PBS oleh pihak Jabatan Pendidikan Negeri (JPN) atau Pejabat Pendidikan Daerah (PPD).	3.61	0.84	Sederhana
3	panduan pengurusan PBS yang diberi oleh Lembaga Peperiksaan.	3.69	0.85	Tinggi
4	pentaksiran berdasarkan Panduan Perkembangan Pembelajaran Murid (PPPM).	3.77	0.80	Tinggi
5	pelaksanaan PBS di sekolah.	3.68	0.81	Tinggi
6	sumber yang diperoleh untuk pembinaan instrumen PBS.	3.46	0.83	Sederhana
7	penerangan mengenai objektif pelaksanaan PBS.	3.57	0.81	Sederhana
8	PBS yang dikendalikan sepanjang proses pengajaran dan pembelajaran.	3.60	0.84	Sederhana
9	pengoperasian PBS.	3.41	0.81	Sederhana
10	bidang tugas Jawatankuasa PBS.	3.48	0.82	Sederhana
11	Pelaporan Pencapaian Murid berdasarkan PBS.	3.48	0.83	Sederhana
12	pengurusan evidens PBS.	3.36	0.89	Sederhana
Purata Skor		3.56	0.83	Sederhana

Jadual 3 menunjukkan skor min keseluruhan tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS dari empat aspek iaitu persepsi guru terhadap keberkesanan latihan atau kursus, tahap penguasaan pelajar yang diterima oleh guru, beban kerja guru dan pemantauan pihak pentadbir sekolah. Dengan merujuk kepada Jadual 4.10, nilai skor min tahap tinggi ialah aspek keberkesanan latihan atau kursus iaitu, 3.79 (SP = 1.16) dan aspek beban kerja guru ialah 3.68 (SP = 0.96). Manakala nilai skor min untuk aspek tahap penguasaan pelajar pula ialah 3.46 (SP = 0.78) dan pemantauan pihak pentadbir sekolah adalah setinggi, 3.41 (SP = 0.94) iaitu berada pada tahap sederhana. Skor min keseluruhan tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS berada pada tahap sederhana dengan nilai skor min 3.59.

Jadual 3: Skor Min Keseluruhan Tahap Kepuasan Guru Terhadap Pelaksanaan PBS

No	Aspek	Skor Min	Tafsiran Skor Min
1	Keberkesanan latihan atau kursus	3.79	Tinggi
2	Tahap penguasaan pelajar	3.46	Sederhana
3	Beban kerja guru	3.68	Tinggi
4	Pemantauan pihak pentadbir sekolah	3.41	Sederhana
	Skor Min Keseluruhan	3.59	Sederhana

4.2 Keberkesanan Latihan Atau Kursus

Jadual 4 menunjukkan persepsi guru terhadap keberkesanan latihan atau kursus yang dihadiri berada pada tahap tinggi dengan min keseluruhan ialah 3.79 (SP=1.16). Item 3 iaitu 'dari aspek tempoh masa pendedahan PBS kepada guru' (Min = 3.58; SP = 1.23) mencatatkan min yang paling rendah berada pada skor min sederhana. 9 daripada 11 item berada pada skor min tinggi. Item 8 "dalam memberi pengetahuan tentang peranan guru dalam PBS" (Min = 3.90; SP = 1.12) mencatatkan min yang paling tinggi.

Jelaslah bahawa dengan adanya kursus yang berkaitan untuk memberi pengetahuan kepada guru sebagai pentaksir untuk melaksanakan PBS yang membina dan bermakna selaras dengan hasrat transformasi pendidikan melalui Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013 – 2025.

Jadual 4 : Persepsi Guru Terhadap Keberkesanan Latihan Atau Kursus

Bil.	Item	Min	Sisihan Piawai (SP)	Interpretasi
	Latihan atau kursus berkesan;			
1	dalam membuat persediaan berkaitan pembinaan instrumen PBS.	3.70	1.19	Tinggi
2	mengenai penerangan berkaitan Pernyataan Standard Prestasi.	3.80	1.14	Tinggi
3	dari aspek tempoh masa pendedahan PBS kepada guru.	3.58	1.23	Sederhana
4	dalam pemberian skor pentaksiran pelajar yang konsisten.	3.69	1.17	Tinggi
5	memberi gambaran yang menyeluruh berkenaan PBS.	3.75	1.18	Tinggi
6	memperkaya pengetahuan guru tentang objektif PBS.	3.80	1.16	Tinggi
7	meningkatkan pemahaman prinsip pentaksiran.	3.86	1.12	Tinggi
8	dalam memberi pengetahuan tentang peranan guru dalam PBS.	3.90	1.12	Tinggi
9	meningkatkan kemahiran profesional guru dalam mengendalikan PBS di dalam kelas.	3.88	1.15	Tinggi
10	memberi pendedahan kepada guru tentang pembaharuan yang diimplementasikan.	3.82	1.16	Tinggi
11	dengan disampaikan oleh jurulatih yang dilantik oleh JPN atau PPD.	3.89	1.156	Tinggi
Purata Skor		3.79	1.160	Tinggi

4.3 Tahap Penguasaan Pelajar

Jadual 5 menunjukkan tahap penguasaan pelajar yang diterima oleh guru berada pada tahap sederhana dengan min keseluruhan ialah 3.46 (SP = 0.78). Item 4 iaitu ‘penguasaan pelajar berdasarkan bilangan kali pentaksiran susulan yang dijalankan’ (Min = 3.38; SP = 0.75) mencatatkan min yang paling rendah. Item 10 “penguasaan pelajar berdasarkan hasil kerja projek yang ditaksir” (Min = 3.54; SP = 0.81) mencatatkan min yang paling tinggi.

Hal ini memenuhi Anjakan 1 dalam PPPM di mana Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) dilancarkan pada 2017 yang memberi penekanan pada pengajaran berpusatkan murid di samping turut memberi lebih penekanan pada tugas berasaskan projek.

Jadual 5 : Tahap Penguasaan Pelajar Yang Diterima Oleh Guru

Bil.	Item	Min	Sisihan Piawai (SP)	Interpretasi
	Saya dapat mengenal pasti			
1	kekuatan pelajar selepas pentaksiran dibuat.	3.46	0.80	Sederhana
2	kelemahan pelajar selepas pentaksiran dibuat.	3.52	0.78	Sederhana
3	penguasaan pelajar terhadap perkara yang ditaksir dengan pentaksiran secara formal atau tidak formal.	3.49	0.81	Sederhana
4	penguasaan pelajar berdasarkan bilangan kali pentaksiran susulan yang dijalankan.	3.38	0.75	Sederhana
5	penguasaan pelajar dengan kaedah pentaksiran yang pelbagai.	3.46	0.76	Sederhana
6	penguasaan pelajar dengan mempelbagai teknik penyoalan semasa pentaksiran dijalankan.	3.52	0.72	Sederhana
7	penguasaan pelajar dengan memantau perkembangan pembelajaran setiap pelajar.	3.45	0.71	Sederhana
8	tahap penguasaan pelajar dalam pembelajaran semasa pentaksiran dengan merujuk kepada Pernyataan Standard Prestasi.	3.45	0.81	Sederhana
9	penguasaan pelajar dengan merujuk pelaporan PBS pembelajaran setiap pelajar.	3.43	0.79	Sederhana
10	penguasaan pelajar berdasarkan hasil kerja projek yang ditaksir.	3.54	0.81	Sederhana
11	penguasaan pelajar dengan membina instrumen pentaksiran mengikut tahap kecerdasan pelajar.	3.39	0.82	Sederhana
Purata Skor		3.46	0.78	Sederhana

4.4 Beban Kerja Guru

Jadual 6 menunjukkan beban kerja guru yang berada pada tahap tinggi dengan min keseluruhan ialah 3.68 (SP = 0.96). Keputusan ini bertepatan dengan kajian Abdul Talib, Noraini, Norazilawati, Rosnidar dan Wong (2015) di mana PBS membebaskan guru. Item 6 iaitu 'penyediaan skor individu pelajar sebelum menjalankan pentaksiran' (Min = 3.57; SP = 0.95) mempunyai min yang paling rendah. Hal ini demikian kerana tapak borang skor yang seragam dalam bentuk perisian telah disediakan oleh Lembaga Peperiksaan Malaysia (LPM) dan guru hanya perlu mengisi dan mencetak borang yang berkaitan. Item 4 "pentaksiran melebihi satu tingkatan" (Min = 3.82; SP = 1.00) mempunyai min yang paling tinggi.

Jadual 6 : Beban Kerja Guru

Bil.	Item	Min	Sisihan Piawai (SP)	Interpretasi
	Pelaksanaan PBS membebaskan saya dari segi;			
1	pelaporan tahap penguasaan pelajar .	3.60	0.95	Sederhana
2	sesi pemulihan untuk pelajar yang belum menguasai standard yang ditetapkan.	3.77	0.98	Tinggi
3	kepelbagaian instrumen.	3.59	0.88	Sederhana
4	pentaksiran melebihi satu tingkatan .	3.82	1.00	Tinggi
5	penyediaan fail PBS.	3.68	1.01	Sederhana
6	penyediaan skor individu pelajar sebelum menjalankan pentaksiran.	3.57	0.95	Sederhana
7	tindakan susulan mengenal pasti penguasaan pelajar dalam pembelajaran.	3.68	0.89	Sederhana
8	menghabiskan sukatan pelajaran yang dirancang.	3.73	1.02	Tinggi
9	pentaksiran setiap langkah kerja projek yang dijalankan oleh pelajar.	3.64	0.94	Sederhana
10	merekod Perkembangan Pembelajaran Murid dalam Borang Perekodan.	3.70	0.98	Tinggi
Purata Skor		3.68	0.96	Tinggi

4.5 Pemantauan Pihak Pentadbir Sekolah

Jadual 7 menunjukkan persepsi guru terhadap pemantauan pihak pentadbir sekolah terhadap pelaksanaan PBS di mana ia berada pada tahap sederhana dengan min keseluruhan ialah 3.41 (SP = 0.94). Item 10 iaitu 'mengambil tahu beban kerja guru dalam melaksanakan PBS' (Min = 3.12; SP = 1.06) mempunyai min yang paling rendah. Manakala item 8 "memastikan Jawatankuasa Induk PBS mengadakan mesyuarat dengan guru untuk memantau proses pelaksanaan PBS" (Min = 3.59; SP = 0.84) mempunyai min yang paling tinggi.

Dapatan kajian ini menunjukkan pihak sekolah memantau proses pelaksanaan PBS menerusi mesyuarat mengikut panduan pengoperasian PBS yang ditetapkan (Lembaga Peperiksaan, 2014).

Jadual 7 : Pemantauan Terhadap PBS

Bil.	Item	Min	Sisihan Piawai (SP)	Interpretasi
	Pihak pentadbir sekolah;			
1	menyiarkan maklumat terkini berkaitan PBS kepada guru.	3.55	0.85	Sederhana
2	memantau pelaksanaan PBS mengikut jadual yang ditetapkan.	3.55	0.84	Sederhana
3	menyediakan tempat yang sesuai untuk menyimpan evidens pelajar.	3.32	0.99	Sederhana
4	menyediakan tempat yang selamat untuk menyimpan projek pelajar.	3.35	1.01	Sederhana
5	mengesahkan penskoran guru.	3.52	0.88	Sederhana
6	memastikan Jawatankuasa Induk PBS menyelia fail PBS dari semasa ke semasa.	3.48	0.87	Sederhana
7	sentiasa memantau perkembangan pelaksanaan PBS secara sistematik.	3.49	0.84	Sederhana
8	memastikan Jawatankuasa Induk PBS mengadakan mesyuarat dengan guru untuk memantau proses pelaksanaan PBS.	3.59	0.84	Sederhana
9	menyediakan kemudahan komputer untuk guru merekod Perkembangan Pembelajaran Murid.	3.31	1.12	Sederhana
10	mengambil tahu beban kerja guru dalam melaksanakan PBS.	3.12	1.06	Sederhana
11	memantau masalah yang dihadapi oleh guru dalam melaksanakan PBS.	3.19	1.07	Sederhana
Purata Skor		3.41	0.94	Sederhana

5.0 PERBINCANGAN

Kepuasan guru merujuk kepada sikap guru terhadap pekerjaannya dan faktor-faktor yang berkaitan dengan pekerjaannya (Kumar, 2007). Merujuk kepada data yang diperolehi, tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS adalah bersikap sederhana. Ini dapat dibuktikan menerusi hasil analisis data yang telah dijalankan oleh penyelidik dengan skor min keseluruhan berada pada tahap sederhana. Keputusan ini adalah sepadan dengan dapatan kajian Mazlin dan Noorfazelawati (2014) berkenaan amalan PBS dalam kalangan guru matematik sekolah menengah. Tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS pada tahap sederhana disebabkan pengoperasian PBS memerlukan komitmen pelbagai pihak yang turut memainkan peranan masing-masing mengikut panduan yang ditetapkan dan bukan sekadar dipikul oleh guru sebagai pentaksir (LPM, 2014).

Dengan itu, kursus atau latihan yang lebih sistematik dan berfokus meningkatkan kompetensi pentaksiran guru (Abu Naim, Daud, Kamsah & Talib, 2014). Data analisis tentang persepsi guru terhadap keberkesanan latihan atau kursus yang dihadiri berada pada tahap tinggi. Guru yang telah mengikuti kursus PBS berkecenderungan untuk mengubah suai teknik pengajaran dan pemudahcaraan yang bersesuaian untuk meningkatkan profesionalisme mereka (Bakar, Hamzah, Jaba dan Mat Rashid, 2011).

Selain itu, tahap penguasaan pelajar turut memberi maklum balas kepada guru tentang penguasaan pelajar terhadap perkara yang ditaksir termasuk kekuatan dan kelemahan pelajar selepas pentaksiran dibuat. Dengan itu, guru boleh merancang dan memilih tajuk pembelajaran dan pengajaran yang seterusnya (Abdul Kadir, Basid & Nazri, 2013). Hasil kajian menunjukkan tahap penguasaan pelajar yang diterima oleh guru berada pada tahap sederhana di mana penambahbaikan masih dapat dilakukan untuk pentaksiran yang baik dan memuaskan. Hasil kajian ini selari dengan dapatan Abdul Halim, Mahmud dan Mohd Drus (2015) yang mendapati maklumat tentang tahap penguasaan pelajar yang diperolehi oleh guru juga menunjukkan nilai skor sederhana.

Kepuasan kerja guru turut dipengaruhi oleh faktor beban kerja yang dihadapi di sekolah. Berdasarkan dapatan kajian, tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS dari aspek beban kerja adalah rendah. Analisis menunjukkan beban kerja guru yang berada pada tahap tinggi. Keputusan ini bertepatan dengan kajian Abdul

Talib, Noraini, Norazilawati, Rosnidar dan Wong (2015) di mana PBS membebaskan guru. Lebih-lebih lagi, bagi guru yang perlu mentaksir lebih daripada satu tingkatan. Ini terbukti dalam analisis item di mana “pentaksiran melebihi satu tingkatan” mempunyai min yang paling tinggi.

Di samping itu, pelaksanaan PBS memerlukan pemantauan yang konsisten dan bermatlamat untuk menjamin kualiti sesuatu pentaksiran yang dijalankan oleh guru. Dalam hal ini peranan pihak sekolah adalah penting dalam memantau perkembangan pelaksanaan PBS supaya masalah yang dihadapi oleh pentaksir dapat diatasi dengan penambahbaikan segera bagi mencari jalan penyelesaian semasa proses pentaksiran berlaku. Dalam hasil kajian ini menunjukkan bahawa tahap kepuasan guru terhadap pelaksanaan PBS dari aspek pemantauan pihak pentadbir sekolah adalah sederhana. Hasil kajian ini adalah selari dengan dapatan kajian daripada Tan (2010) yang mendapati bahawa pemantauan secara amali atau semasa proses pelaksanaan PBS kurang dilakukan di sekolah-sekolah walaupun jadual pemantauan telah disediakan. Bukan itu sahaja, pihak pentadbir sekolah yang kurang memantau masalah guru berkaitan pelaksanaan PBS juga menyebabkan guru kurang berpuas hati. Menurut Abdul Khalil dan Awang (2016), pemantauan pihak pentadbir sekolah hanya merujuk kepada laporan penulisan dan tidak melihat sendiri proses pentaksiran untuk mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh guru semasa proses pentaksiran berlaku.

6.0 KESIMPULAN

Dapatan kajian menunjukkan bahawa tahap kepuasan guru adalah pada tahap sederhana. Kepuasan guru dikaji dari aspek keberkesanan latihan atau kursus yang dihadiri oleh guru, tahap penguasaan pelajar, beban kerja guru serta pemantauan yang dijalankan oleh pihak pentadbir sekolah terhadap pelaksanaan PBS. Kepuasan guru adalah penting kerana mereka akan memastikan pelaksanaan PBS yang berkesan dan memanfaatkan pembelajaran pelajar dalam usaha melahirkan modal insan negara yang berminda kelas pertama. Menerusi kajian ini, diharapkan dapat menjadi panduan sebagai penanda aras bagi pihak pentadbir sekolah, PPD, JPN dan KPM dalam usaha menambahbaikan dan memantapkan pelaksanaan PBS di sekolah pada masa akan datang.

7.0 RUJUKAN

- Ab Khalid, R., Ahmad, J. & Hamdan, A. (2015). Pembentukan sikap positif guru terhadap pelaksanaan aktiviti pentaksiran. *Journal of Personalized Learning*, 1(1), 77-84.
- Abd. Kadir, N., & Adnan, M. (2014). Amalan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) Dalam kalangan guru Matematik sekolah menengah. *Jurnal Pendidikan Sains & Matematik Malaysia*, 4(1), 59-69.
- Abdul Halim, M. F., Mahmud, M. S., & Mohd Drus, N. F. (2015). Amalan pentaksiran berasaskan sekolah dalam kalangan guru Matematik sekolah rendah. *Jurnal Pendidikan Matematik*, 3(2), 18-33.
- Abdul Kadir, S., Basid, N., & Nazri, I. (2013). Perbandingan antara pelaksanaan modul pentaksiran PBS (2005-2010) dengan PBS (2011-2025) dan penambahbaikan dalam PBS di Malaysia. *Proceedings of the Graduate Research in Education Seminar GREduc*, 281-285.
- Abdul Khalil, F., & Awang, M. I. (2016). Isu kesediaan guru dalam amalan melaksanakan pentaksiran berasaskan sekolah. *Jurnal of Social Science*, 2, 1-7.
- Abdul Wahab, N., Abdullah, N., Ahmad, A., Moh Abdullah, E., & Mohamed Noh, N. (2016). The evaluation and effectiveness of school based assessment among science teachers in Malaysia using CIPP Model. *International Journal of Advanced and Applied Sciences*, 3 (11), 1-7.
- Abdullah, N., Mansor, R., Mohamed Hashim, A. T., Mohamed Noh, N., Wong, K.,T. (2015). Penilaian pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) dalam kalangan guru sains. *Jurnal Pendidikan Sains & Matematik Malaysia*, 5(1), 89-102.
- Abu Naim, H., & Talib, R. (2014). Cabaran pentaksiran berasaskan sekolah:dilemma guru. *Prosiding Seminar Antarabangsa Kelestarian Insan*, 1-12.
- Abu Naim, H., Daud, K., Kamsah. M. Z., & Talib, R. (2014). Pedagogi dan pentaksiran: kongruen. *Seminar Kebangsaan Majlis Dekan-Dekan Pendidikan IPTA*.
- Bakar, A. R., Hamzah, R., Jaba, S., & Rashid, M. R. (2011). Keprihatinan guru dalam pelaksanaan pentaksiran berasaskan sekolah: Perubahan dalam penilaian pendidikan. *Prosiding Seminar Majlis Dekan-dekan Pendidikan IPTA*, 877-890.
- Ikhsan, O., & Norlila, M. S. (2013). Constructivisme approach in curriculum development: The effects on science process skills achievement. *Malaysian Science and Mathematics Educational Journal*, 3(1), 60-71.

- Kumar, J. & Rao, B. D. (2007). *Job Satisfaction of Teacher*. New Delhi: Sachin Printers. Lembaga Peperiksaan (2012). *Panduan pengurusan pentaksiran berasaskan sekolah (PBS)*. Kementerian Pelajaran Malaysia.
- Lembaga Peperiksaan (2014). *Panduan pengurusan pentaksiran berasaskan sekolah*. Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (2013). *Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 (Pendidikan Prasekolah hingga Lepas Menengah)*. Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Tan, A.M. (2010). *Pentaksiran berasaskan sekolah (PBS) di Malaysia. Kesiediaan guru, isu dan panduan pelaksanaan*. Kuala Lumpur: Gerakbudaya Enterprise.